

TOETSING MILITAIRE VLEGACTIVITEITEN BESCHERMD NATUURMONUMENT GROOTE GAT

STATUS

Het gebied valt onder de volgende beschermingsregimes:

- Beschermd natuurmonument

BESTAAND GEBRUIK

Het Grote Gat maakt deel uit van laagvlieggebied LV20 (Voorne-Putten/Hoekse waard). Het Grote Gat valt voor 100% binnen dit laagvlieggebied. De intensiteit in dit laagvlieggebied was gemiddeld 14 uur per jaar (gemiddeld over de periode 2003-2008). Het laagvliegen vindt 95% van de tijd overdag plaats (tussen 6.00 en 18.00 uur) en 5% in de nachtelijke uren.

Tabel 1: Vliegunen voor laagvlieggebied LV20 Voorne-Putten /Hoekse waard

Voorne Putten dag																
	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	Σ	N / jr		
2003	0,7	3,4	1,6	0,5		2,6		0,5	1				10,3			
2004													0			
2005													0			
2006	3,5				1,7			2		2,1	1,8		11,1			
2007	2	7	5,1	2,7	2	2,9	10,6	7,5	2	2,8	2,8		47,4			
2008				1,2			1,6	0,3		5	1,5		9,6			
													78,4	6	gem	13
Voorne Putten nacht																
	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	Σ	N / jr		
2003													0			
2004													0			
2005													0			
2006													0			
2007			3,2		0,8								4			
2008													0			
													4	6	gem	1

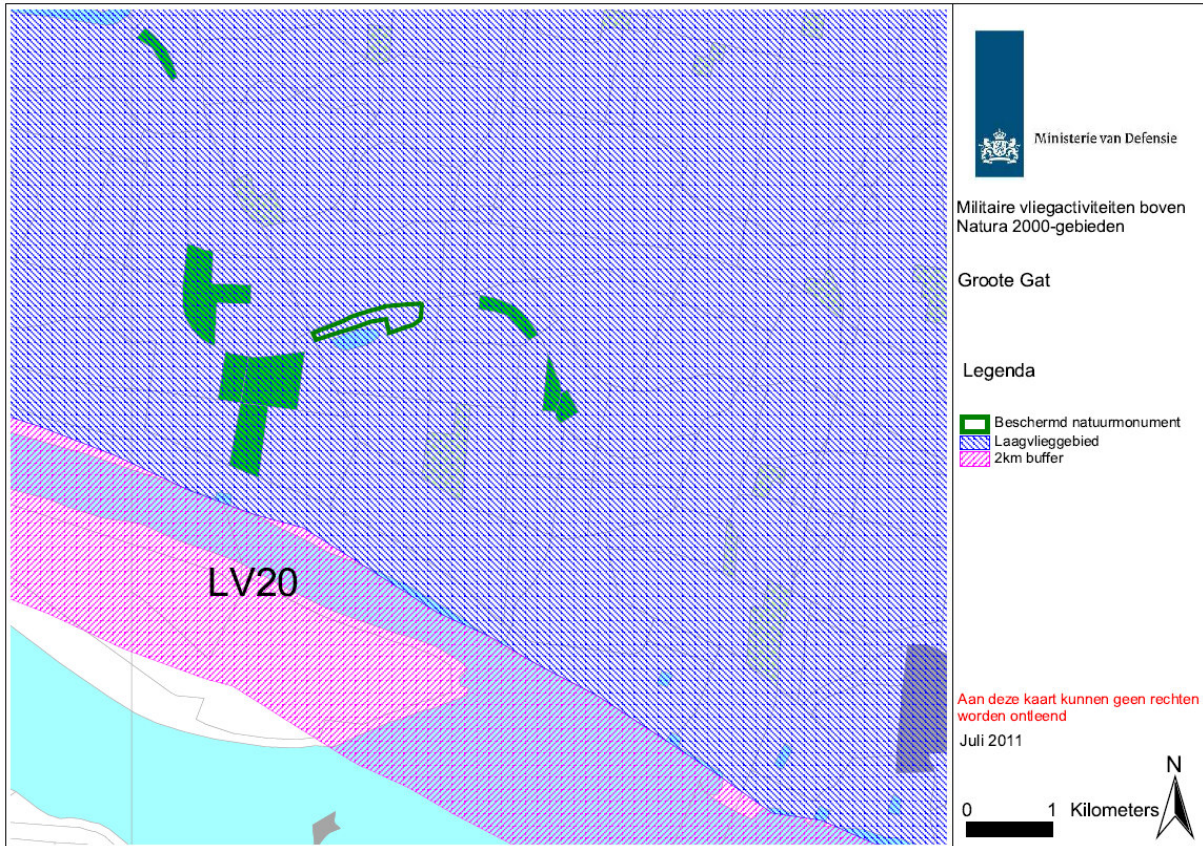
Σ : som van vliegunen in een jaar.

N jr: aantal jaren waarover het gemiddelde is berekend.

Max: maximum aantal vliegunen vastgesteld in één jaar.

Gem: gemiddeld aantal vliegunen per jaar over periode 2003 - 2008.

Binnen de laagvlieggebieden wordt laag gevlogen met verschillende typen helikopters: Apache, Cougar, NH-90, Lynx en Chinook. De minimale vlieghoogte voor militaire helikopters in Nederland bedraagt 50 meter. In de laagvlieggebieden is iedere vlieghoogte toegestaan, dus ook 0 meter (landen/opstijgen).

Figuur 1: Beschermd natuurmonument Grote Gat.

Figuur 2: Ligging Beschermd natuurmonument Groote Gat (detail).

NATUURWETENSCHAPPELIJK BETEKENIS

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de soorten of relevante andere waarden waarvoor het Beschermd natuurmonument is aangewezen. De analyse beperkt zich tot de soorten waaraan schade kan ontstaan door laagvliegactiviteiten.

In de analyse worden per soort achtereenvolgens beschouwd:

- Beschermden waarden volgens het Aanwijzingsbesluit
- Overlap in ruimte en tijd
- Effectbeoordeling
- Mitigerende maatregel(en)
- Conclusie

De relevante soorten en eventueel relevante andere waarden waarvoor Groote Gat is aangewezen, worden in figuur 3 weergegeven.

Ornithologisch is het natuurmonument van belang als broedgebied voor moeras- en weidevogels. Tevens is het gebied een rust- en overwinteringsplaats voor waterwild.

Figuur 3: Relevante (natuur)waarden waarvoor het Beschermd natuurmonument is aangewezen (uit Aanwijzingsbesluit).

Groote Gat ligt voor 100% binnen het laagvlieggebied. Voor de effectenbeoordeling wordt verwezen naar de toetsing militaire activiteiten in de N2000 gebieden Haringvliet en Voornes Duin. Deze N2000 gebieden zijn aangewezen voor diverse moeras- en weidevogels en fungeren als rust- en overwinteringsplaats voor waterwild. Haringvliet valt niet voor 100% binnen het laagvlieggebied valt zoals Groote Gat, Voornes Duin wel. De druk door militaire laagvliegactiviteiten op het Groote Gat kan groter zijn dan de druk van deze activiteiten op Haringvliet.

Significante negatieve effecten gezien in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen door militaire laagvliegactiviteiten zijn niet aan de orde in beide N2000 gebieden.

Gezien de conclusies van de toetsing van militaire laagvliegactiviteiten in de N2000 gebieden Haringvliet, Hollands Diep en Oudeland van Strijen die net als Groote Gat geheel of gedeeltelijk in het laagvlieggebied liggen, kan ook voor dit Beschermd natuurmonument geconcludeerd worden dat de natuurwetenschappelijke betekenis zoals gedefinieerd in het besluit niet afnemen ten gevolge van de laagvliegactiviteiten en dat de gemiddelde verspreiding behouden blijft. De betekenis van het gebied voor moeras- en weidevogels en waterwild is dermate ruim te interpreteren dat een aantasting van deze waarden op basis van de bestaande militaire laagvliegactiviteiten niet meetbaar of aannemelijk kan worden gemaakt.

CONCLUSIES

De vliegactiviteiten in het laagvlieggebied tasten de wezenlijke kenmerken van het beschermd natuurgebied niet aan en zijn niet schadelijk of ontsierend voor de natuurwetenschappelijke betekenis.